

MENIGHETSBLADET

Berg, Rokke, Halden, Asak, Tistedal, Idd og Enningdalen menighet

Nr. 2 | 31. årgang | juni 2017

Den blomstertid nå kommer med lyst og glede stor,
den kjære, lyse sommer da gress og grøde gror.
Nå rører solens armer ved alt som før var dødt,
de blide stråler varmer, og alt på ny blir født.

De fagre blomsterenger og åkrer rad på rad,
de grønne urtesenger og trær som skyter blad,
hver blomst, hver spire minner oss om å ta imot
det lys som alltid skinner fra Gud, vår skaper god.

Vi hører fugler sjunge med herlig jubelfryd!
Skal ikke da vår tunge lovsynge Gud med fryd?
Min sjel, opphøy Guds ære med lov og gledesang!
Han vil oss nådig være som før så mang en gang.

Gud signe årets grøde i alle verdens land!
Gud gi oss daglig føde fra jord og hav og strand,
og hjelp oss du å dele med andre det vi har,
vårt liv, vår jord, det hele er ditt, vår Gud og Far!

Du kjære Herre Kriste, du sol med klarest skinn,
la hjerte-isen briste og smelte i vårt sinn!
La dine budord følges, og mett oss med ditt ord,
la nådens lys ei dølgjes for oss på denne jord!

NORSK SALMEBOK 2013, NR. 841,
TEKST ISRAEL KOLMODIN 1694,
MELODI SVENSK FOLKETONE 1693

MENIGHETSBLADET

Utgis av Den norske kirkes menigheter i Halden kommune.

I redaksjonen:

Ansvarlig redaktør: Unni E.B. Nøding
E-post: unninoding@halden.net
Redaksjonen: Liv Hauge Johansen, Arild Stang og Inger Lise Skauge

Annonseansvarlig: Svein Ystehede, e-post: ystehede@gmail.com

Grafisk produksjon:

Suveren Kommunikasjon AS, Halden

Opplag: 13.900. **Trykk:** Armedia

Gaver til Menighetsbladet:

Bankkonto 1030 07 44023

Stoff til Menighetsbladet leveres på e-post til unninoding@halden.net

Kjære lesere,

Velkommen til vårt sommernummer! Denne gangen har vi tatt med en del stoff om Martin Luther og reformasjonen siden kirken feirer 500-års jubileum i år. Fortsatt vil vi løfte frem Bibelen som en viktig rettesnor for vår nasjon og for den enkeltes liv. Det pågår en kampanje for å dele ut Bibelen til hver enkelt husstand i vårt fylke. Les om "Bibelen til alle" på siste side og tenk over om du kan bidra på noe vis.

På sytti-tallet lød ropet fra de kristne i øst: "Gi oss bibler!" Etter jernteppet fall 20 år senere sa de: "Vi ville ikke ha overlevd som troende, hadde det ikke vært for alle som med stor risiko smuglet bibler inn bak jernteppet." I dag er Sovjet borte og Øst-Europa er blitt en del av EU. Men vi må ikke glemme denne viktige troshistorien, "Guds Ord var dyrt i de dager..."

Totalitære, anti-kristne krefter kan igjen komme til makten i Europa. Vi har ingen garanti for å beholde full religionsfrihet. Hver generasjon må kjempe sin kamp for frihetene i Menneskerettighetene, vedtatt av FN i 1948. Disse friheter krenkes i mange nasjoner i dag.

Så min oppfordring blir: hold Guds ord høyt i ære og lev etter det! Ikke alle tankebygninger og trosretninger gir den enkelte frihet og mulighet til å kjenne den levende Gud og Frelseren Jesus Kristus. Det er nok bare å nevne Syria og Irak. De gamle kirkene og klostrene blir systematisk ødelagt, de kristne drevet ut av landet eller drept. Vår tid opplever de mest omfattende kristenforfølgelsene i historien. Så hva kan den enkelte troende gjøre?

Til det vil jeg bare si: be og arbeid. Ta vare på Bibelens vitnesbyrd og støtt bibelarbeidet!

En god sommer ønskes dere alle

Unni E. B. Nøding, red.

Forsiden

Vakker vårblomstring i Halden.
Fotograf: Arild Stang.

Neste nummer

Siste frist for innlevering av stoff til neste utgivelse er **8. september**. Neste nummer av Menighetsbladet trykkes **20. september**.

Veien går videre for Rana og Sevinj

TEKST/FOTO **INGER LISE SKAUGE / KJELL HALVARD FLØ**

Våren 2012 tok menighetene i vårt område imot en musikerfamilie, der to av dem ble tilsett som organister, mor Rana Ahmedova og datteren Sevinj Mirzayeva. Disse to har beriket menighetene i Asak/Tistedal og Berg med sitt dyktige traktament av orgelet. I utgangspunktet er de utdannet som konsertpianister, men de viste

tidlig at de gjerne – og på en profesjonell måte – også kunne utøve sin orgelmusikk. Rana reiser nå, sammen med sin mann, tilbake til Aserbajdsjan, mens Sevinj vil fortsette sine musikkstudier i Moskva, der hun skal spesialisere seg innen komposisjon. Menighetene har allerede takket dem for innsatsen i disse fem årene, og vi i Menighetsbladet vil ønske dem lykke til videre.

Rana Ahmedova og datteren Sevinj Mirzayeva som nå forlater orgelkrakkene i Halden.

Kyrie eleison – Hva betyr det?

I liturgien under gudstjenesten brukes de nokså fremmede ordene «Kyrie eleison» – Herre, forbarme deg.

De er greske, tatt fra grunnteksten til Det nye testamente (NT). De blir brukt for eksempel i fortellingen om de to blinde i Jeriko (Matteusevangeliet, kapittel 20, vers 31).

«Kyrios» betyr «Herre» og er i liturgien en tiltaleform (i grammatikken: vokativ). I forskjellige

former brukes dette ordet hele 717 ganger i det greske NT, for eksempel i Matteus, kapittel 20, vers 8.

«Eleison» kommer av verbet «eleeå», som betyr å forbarme, å miskunne seg. Egentlig skulle det vært skrevet «eleæson». Det er en oppfordring (i grammatikken:

aorist aktiv imperativ). Ordet brukes i forskjellig grammatisk former hele 30 ganger i NT, ikke minst i Bergprekenen – Matteus, kapitlene 5-7 og i Romerbrevet, kapittel 9.

Kyrie eleison! Herre, forbarme deg!

JOSTEIN ANDREASSEN

Studentprester

Den Norske Kirke i utlandet har mange oppgaver. Det er få norske sjøfolk igjen på de mange hav. Men norske turister og fastboende har i mange år i tiltagende grad oppsøkt og hatt glede og nytte av sjømannskirkene våre. Det mange ikke vet er at Sjømannskirken har ansatt reisende prester som oppsøker studentmiljøer rundt om i verden. I fjor reiste 25 350 nordmenn til utlandet for å studere. Sjømannskirken har i mange år hatt et tett samarbeid med Association of Norwegian Students Abroad. I Sjømannskirkens publikasjon HJEM 3/17 finner vi et intervju med sjømannsprest Hilde Sirnes, under noen dagers reiser til henholdsvis Budapest og

Riga (Latvia). Sirnes har bred erfaring i feltet og har 10 års erfaring som familieterapeut, i tillegg til flere år som sjømannsprest og sykehusprest. Hun lærte mye om mennesker i krise under oppholdet i Bangkok/Pattaya under tsunamien i 2004. Vi sakser noen biter fra intervjuet:

«Jeg har samtaler om stort sett alt. Alt fra en enkel prat om f.eks. hvordan studiene går til litt mer vanskelige om en somhet, fortvilelse over stryk til eksamen, spiseforstyrrelser, kjærlighetssorg, dødsfall... Det sterkeste i enhver samtale er når du merker en ubeskyttet ærlighet. Man blir ganske liten, når man skal formidle til en fremmed at man ikke har det bra.»

Sjømannsprest Hilde Sirnes og Kim André Myhrvold (ANSA) på en gate i Budapest.

«Mange av studentene jeg prater med, når jeg er ute på reise, har jeg jevnlig kontakt med via mobil, Facebook og Facetime. Sosiale medier har gjort det mye enklere for meg å gjøre jobben min, spesielt når det gjelder oppfølging av samtaler. Av og til lurer jeg på

hvordan de tidligere prestene klarte seg uten mobil.»

«Jeg trives godt med å bygge håp for mennesker. Det er vanvittig fint å møte studenter i utlandet. Det jeg synes er fantastisk er at studentene i hvert landområde blir stolte av sin sjømannsprest. De kan f.eks. si at «den sjømannspresten er vår». Det er så herlig, – nesten som en familie!

Det er utrolig viktig at Sjømannskirken møter studenter. Jeg liker veldig godt den kirketenkningen om at vi vil være en oppsøkende kirke som møter mennesker der de er.»

Som et apropos: på et annet sted i HJEM 3/17 ser vi at den nye sjømannspresten på Mallorca, Elisa Stokke, kommer fra over 4 år som sjømannsprest for studenter i USA, Canada og Mexico.

Bidrag til Menighetsbladet

Styret for Menighetsbladet er takknemlig for at vi fortsatt kan utgi bladet fire ganger i året, og vi håper at leserne – som vi – er fornøyde med innhold og utseende. Det er imidlertid ikke gratis å utgi bladet. Til tross for at vi er velsignet med dyktige bidragsyttere og ivrige avisbud som stiller opp gratis for bladet, er det kostnader tilknyttet produksjon og trykk. Vi takker våre trofaste annonsører som bidrar til driften av bladet, men ønsker også du som privatperson å hjelpe til?

Du har mulighet til å bidra med en pengegave til kontonr 1030 07 44023.

Reformasjonen 500 år

Den 31. oktober 1517 regnes som starten på reformasjonen. Da sendte Martin Luther ut sine diskusjonsteser der han kritiserte datidens kirkelige praksis, og følgene ble et forandret Europa, med nye nasjonalkirker, nye politiske maktforhold, og store forandringer i mange land.

TEKST KJELL HALVARD FLØ

I vår tid kan vi undre oss over at en lærebok i skolen kan bli brukt i mange hundre år, men Luthers katekisme ble innøvd og lært utenat fra 1700-tallet og fram til 1960-åra i norsk skole.

tid. Det skulle bli med livet som innsats at Martin Luther stod opp mot pave og keiser på riksdagen i Worms i 1521. Luther ble erklært fredløs, og ved hjelp av venner med makt gikk han i dekning og ble sittende på borgen Wartburg. Her oversatte han Bibelen til tysk, og var på den måten med på å forme det moderne tyske skriftspråk. Messene som gjerne ble holdt på latin ble også oversatt til

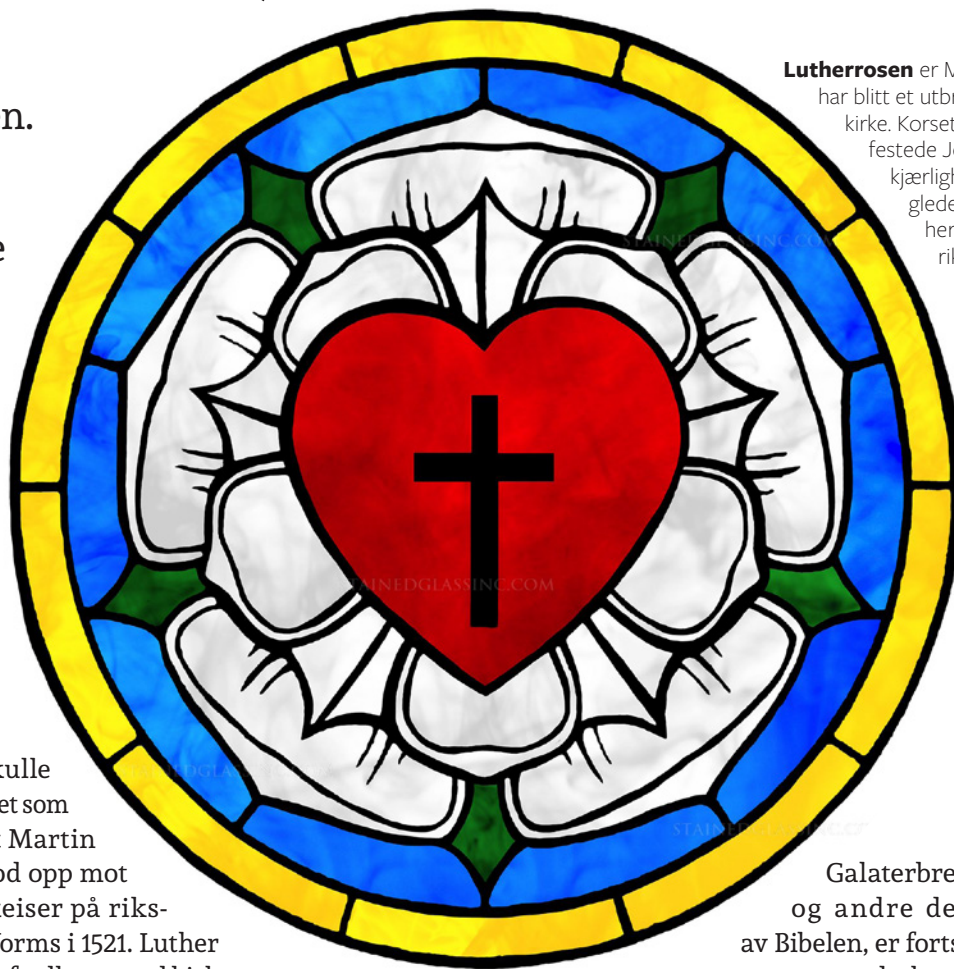
tysk, slik at folk flest kunne forstå og følge med.

Hva var innholdet i Luthers kritikk mot Paven og det kirkelige maktapparat? Det begynte med kritikk av avlts-handelsen. Tanken om å gjøre noe godt igjen ved å betale for seg, er jo en kjent tanke også i vår tid. Men på den tiden hadde kirken laget et system som ga folk inntrykk av at de kunne kjøpe seg fri fra Guds straff. Luther var opptatt av Bibelens lære om Guds nåde. Gud tilgir og har selv betalt for det vi har gjort galt. Det var Jesus Kristus som betalte for oss med sitt eget liv, og nåden er gratis. Luther mente også at Paven og kirkelige møter kunne ta feil, og at alt måtte prøves på Guds hellige Ord. Der Luther var skarp i tonen og spissformulerte seg i debatter, var hans venn Philip Melanchthon gjerne mildere. Vi kan takke Melanchthon og andre medarbeidere for reformasjonsskriftet «Den augsburgske bekjennelse».

Som professor i teologi skrev Martin Luther mange hyllemeter med bøker. Ved siden av den lille katekismen for folk flest, skrev han den store katekismen som var en liten lærebok for prester. Han preker gir fortsatt verdifull innsikt. Noen av kommentarene til

Lutherrosen er Martin Luthers personlige segl fra 1530. Den har blitt et utbredt symbol for den evangelisk-lutherske kirke. Korset i hjertet symboliserer troen på den korsfestede Jesus Kristus. Det røde hjertet viser til liv og kjærlighet, mens den hvite rosen representerer glede og fred. Blåfargen reflekterer himmelens herligheter og gullringen på evighet og uendelig rikdom.

KILDE: WIKIPEDIA

Galaterbrevet og andre deler av Bibelen, er fortsatt

regnet som noe av det beste vi kan bruke tid på. Vi husker også noen spissformulerte slagord fra reformasjonstida som flere kirkesamfunn fortsatt legger vekt på. Uttrykkene «Skriften alene, Kristus alene, nåden alene, troen alene» vil gjerne framheve det viktigste. Lov og evangelium, forskjellen på det Gud krever og det han gir oss, var Luther opptatt av, og hans forståelse av dette har preget generasjoner av prester og andre forkynnere. Han formulerte læren om de to regimenter, i et forsøk på å skjelne mellom åndelig og verdslig makt. Luther var framfor alt opptatt av å finne en nådig Gud, og oppdaget i Bibelen at Guds rettferdighet er ikke noe Gud krever av oss, men gir oss som en gave. Dermed vektlegges også Ordet, dåpen og nattverden, som nådemidler. Guds gaver tar vi imot med tomme hender i takknemlighet. Vi utfordres også til å leve det nye livet, ved å følge Jesus Kristus etter, i tjeneste for medmennesker.

Dette er bare noen få stikkord om et omfattende tema. Derfor vil jeg til slutt anbefale en ny, god og lettlest bok: «Munken som endret Europa» av Lars Inge Magerøy. Hver generasjon trenger å oppdage evangeliet om Jesus Kristus, og Martin Luther er en veiviser i historien og teologien som fortsatt kan være til hjelp!

NYTT FRA HALDEN MENIGHET

Vipps: Ny gavemulighet

Det er ikke alle som går rundt med konanter i lomme og pengepung lenger. Kortbruk har tatt mer og mer over. Dermed er det ikke alltid noe å legge i offerposen under gudstjenesten. Dette har kirken tatt konsekvensen av, og i likhet med andre har Halden sogn sluttet seg til Vipps-tjenesten som bankene tilbyr. Den som har en såkalt smarttelefon, kan laste ned Vipps fra sin bank og benytte seg av kirkens Vipps-nummer for å gi en gave. Halden sogn har følgende Vipps-nummer: 90142.

Konfirmasjon

Immanuel kirke var fullsatt da årets 17 konfirmanter med familie og venner samlet seg til den store gudstjenestedagen. Sogneprest Jan Lystad var liturg og menighetspedagog Johannes Wilberg Halvorsen holdt dagens preken. Konfirmasjonen var en vakker seremoni der en etter en knelte ved alteret og ble bedt for. Konfirmantene tente lys for hverandre i lysgloben, og fikk hver sin røde rose. En dag med understreking av tilhørighet og fellesskap. Fyldig og vårlig klang fra La Capella gjorde høytidsstunden ekstra vakker.

Påske

ble også i år feiret både i fellesskap mellom menigheter og i egen menighet alene. Påskebudskapet ble sterkt formidlet gjennom ord og toner. Den felles påskefeiringen har nå gått i tre år, og opplegget vil bli evaluert for å se om det skal fortsette på samme måte eller om det er aktuelt å forandre noe.

Bladbærere

Menighetsbladet trenger bladbærere i Halden. Vi har noen ledige ruter, og det betyr at en del ikke får bladet levert. Vi trenger blant annet en som kan ta over en rute nær Rød. Bladet kommer fire ganger i året, så det er en overkommelig oppgave. Har du mulighet til å bli med i denne tjenesten? Gi en melding til redaksjonen, så blir det formidlet videre.

«Munken som endret Europa» er en nyskrevet biografi om Martin Luther i anledning reformasjonssjubiulet i 2017. Forfatteren tar oss med inn i den dramatiske maktkampen mellom bønder, adel, kurfyrster, keiseren og pavemakten.

Berg menighet har endelig fått sin egen kirkestue

15.mars i år overtok Foreningen Berg Kirkestue formelt sett nøklene til den gamle prestegården i Berg.

NYTT FRA ASAK MENIGHET

Restaureringen av Asak kirke

Mens de utvendige restaureringsarbeidene først ventes slutført tidligst senhøstes 2017, er den innvendige restaureringen av Asak kirke nå stort sett ferdig. Det gjenstår fortsatt noen mindre arbeider, blant annet knyttet til vinduene hvor det nå kommer dobbelt glass. I tillegg skal sakristiet oppgraders noe, slik at det er bedre egnet til å ta imot dåpsfamiliene når disse kommer til kirken og skal forberede seg til gudstjenesten. Dette forhindret imidlertid ikke at menigheten med stor lettelse og glede kunne ta i bruk kirken til vårens fire konfirmasjoner 14. og 21. mai. Da de utvendige restaureringsarbeidene fortsatt beslaglegger betydelige deler av kirkens parkeringsplass, var en i år nødt til å låne gårdsplassen til nærmeste nabo som ekstra parkeringsareal under gudstjenestene – noe som fungerte utmerket. En stor takk til Jens August Tveter for villighet. Likeledes går det en stor takk til Tistedal menighet for lån av Tistedal kirke og godt samarbeid i de månedene menigheten har vært utestengt fra egen kirke.

Asak kirke 125 år

Asak kirke ble innviet 15. august 1893. Det betyr at kirken neste år er 125 år – noe som utvilsomt må feires. Menighetsrådet har nedsatt en liten jubileumskomité som etter sommeren skal begynne å planlegge hvordan dette kan skje. Komiteen ber med dette om at personer som har innspill, ideer og forslag til en slik feiring, tar kontakt med komiteen ved menighetsrådets leder, Halvard Bø, på 932 44 052 eller halboe@halden.net.

Menighetskvelder høsten 2017

Høstens menighetskvelder er lagt til torsdagene 24. august, 21. september, 19. oktober og 16. november. Programmet er så langt ikke klart, men en av kveldene vil ha et Luther-tema. Menighetskveldene begynner kl. 19.30 og avsluttes med et felles kveldsmåltid. Sett av datoene i kalenderen allerede nå!

TEKST/FOTO: ØYSTEIN BAKKEVIG

Den har stått tom siden tidligere sogneprest Per Kristian Solberg flyttet for ca 6 år siden og det har vært en lang prosess med sikte på at dette skulle bli et hus som menigheten kunne bruke til sin virksomhet.

Da husets eier, Opplysningsvesenets fond (OVF), ville legge den ut for salg på det åpne markedet, medførte det risiko for ny virksomhet som ville bryte med inntrykket av et sammenhengende tun foran middelalderkirken. Kirkeverge, prost og biskop ble konsultert. Samtlige anbefalte menighetsrådet å arbeide for fortsatt kirkelig aktivitet på prestegården, og OVF ble spurt om å først tilby kjøp til noen som ville bruke den til menighetsarbeid. Og Berg prestegård er den første prestegård som av OVF selges til dette formål.

Berg menighet har lenge savnet et menighetslokale for sin virksomhet. Berg menighetshus har hatt en funksjon her, men har ikke kunnet dekke alle behovene. Mye møtevirksomhet har vært lagt til kirken, men i mange sammenhenger er ikke det et praktisk lokale for en del arrangementer. Så mange av oss gleder seg nå til å kunne ha muligheten for lokaler rett i tilknytning til kirken, med mange rom slik at det er mulig å ha flere arrangementer samtidig. Dette er ikke minst viktig for barne- og ungdomsarbeidet, og andre arrangementer i menighetens regi. Den skal fungere som et forsamlingslokale

for menigheten, her kan sognepresten låne kontor, og lokalene kan på sikt leies i forbindelse med livets mange begivenheter; dåp, konfirmasjon og bryllup. Spørsmålet om skjenkebevilgning som har vært oppe, er det ikke aktuelt å søke om.

det ut både til fagseminarer for bedrifter, organisasjoner etc. som ønsker et «lokale i nærheten, men allikevel litt unna», og som nevnt til dåpselskap, konfirmasjoner, bryllup, minnesamvær eller andre arrangementer der stua hjemme blir for liten. Vi tenker at det vil egne seg godt for den type arrangementer med opptil 40–50 gjester.

Berg prestegård er formelt sett kjøpt av Foreningen Berg kirkestue, som er en forening som er etablert med det ene formål å drive Berg Kirkestue til beste for «det åndelige liv i Berg menighet, og med spesielt fokus på barne- og ungdomsarbeid» som det står i statuttene. Foreningen er en selvstendig forening, men er forankret i Berg menighetsråd og to av medlemmene i styret oppnevnes av menighetsrådet. Ved oppløsning av foreningen,

skal alt foreningen eier tilfalle Berg menighet. Berg menighetsråd har vært involvert i hele prosessen med kjøp av huset, og det har vært holdt et par informasjonsmøter i menigheten i løpet av de siste årene. Som vedlegg til dette menighetsbladet følger en info-folder om Berg kirkestue, der det også er informasjon om hvordan bli medlem eller støtte prosjektet på annet vis.

Berg prestegård ble bygget i 1773, satt opp på den plassen den står nå i 1782, og har gårdsnr. 01 og bruks nr. 01 i Halden kommune. Da var det en bygning med valmet tak. På 1880-tallet ble det foretatt en betydelig ombygging til sveitserstil og taket ble hevet slik at man fikk en 2. etasje slik den nå framstår. I forbindelse med presteskifter både i 1969 og på slutten av 1990-tallet ble det gjort endringer inne i bygget, slik at det framstår som relativt moderne og funksjonelt.

På sikt er det også et ønske om at Berg kirkestue og stabburet kan bli en del av planene for pilgrimsleden som jo går rett forbi Berg kirke. Stabburet kan kanskje bli et enkelt overnattingssted for vandrende pilgrimer som følger leden fra Sverige og videre mot Nidaros. For å finansiere huset er det også planer om å kunne leie

Luther- markeringen i Halden

Denne høsten vil Reformasjonens 500-årsjubileum bli markert i alle landets menigheter. Hovedtema er ordet «Nåde» og med det som utgangspunkt vil arven etter Martin Luther bli belyst fra ulike innfallsvinkler.

I Halden har menighetene gått sammen om å dekke dette jubileet gjennom en rekke temagudstjenester, et familiearrangement og en kulturkveld. I tillegg vil naturligvis også menighetene på Haldensiden ha sine arrangementer.

Programmet for Iddesiden blir som følger:

27. august: Temagudstjeneste i Prestebakke kirke – «Nåden alene».

2. september: Anno 1517 – opplevelsesdag for små og store på Berg bygdetun.

10. september: Temagudstjeneste i Idd kirke – «Skriften alene»

17. september: Temagudstjeneste i Tistedal kirke – «Skaperverket er ikke til salgs»

21. september: Temakveld i Asak kirkestue – «Troen alene»

8. oktober: Temagudstjeneste i Tistedal kirke – «Kristus alene»

12. oktober: Kulturkveld på Gamle Prestebakke sammen med Idd og Enningdalen historielag. Kveldens konferansier er munken «Martin Luther». Kåseri ved prost Lars Inge Magerøy: «Fra Wittenberg til Østfold. Hva betød Luther og reformasjonen for oss?». Amalie Sætre Jensen og Martin Lund gir oss smakebiter på sangutviklingen fra katolsk til luthersk tid. Servering i 1500-tallets ånd: Hønsesuppe og olivenbrød. Kaffe og sjokolade. Inngangspenger: Kr 100.

15. oktober: Temagudstjeneste i Idd kirke – «Frelsen er ikke til salgs»

29. oktober: Reformasjonensjubileumsgudstjeneste i Immanuelskirken

19. november: Temagudstjeneste i Asak kirke – «Mennesket er ikke til salgs»

Vi ønsker alle hjertelig velkommen til spennende samlinger!

[Bildet: Luther-statuen utenfor Marmorkirken i København.]

Anno
1517

**ÅPEN DAG
PÅ
BERG
BYGDETUN**

FOR MER INFORMASJON:
WWW.HALDEN.KIRKEN.NO
[FACEBOOK.COM/
DNKHALDEN](https://FACEBOOK.COM/DNKHALDEN)

**500 ÅR
SIDEN
MARTIN
LUTHER**

- ✦ PRØV GAMLE HÅNDVERKS-TRADISJONER
- ✦ LEKER OG KONKURRANSER
- ✦ EGNE AKTIVITETER FOR DE MINSTE
- ✦ SKUESPILL OM MARTIN LUTHER
- ✦ OMVISNING
- ✦ SALG: GRØT, VAFLE, KAFFE, SAFT

**LØRDAG
2. SEPTEMBER
KL. 10-14**

ARR.: TROSOPPLÆRINGEN

 DEN
NORSKE
KIRKE

Stabburet på tunet vet man ikke når er bygget, det har to rom og en liten loftsetasje. Garasjen er av nyere dato, og ble bygget i 2002.

Et hus som har stått tomt en stund, trenger en oppgradering og liten rehabilitering. I tillegg må det litt endringer til, for at bygget skal kunne tilfredsstillende kravene til en bruksendring fra prestegård til menighetslokale. Bygget vil bli universelt

utformet slik at 1. etasje blir lett tilgjengelig for alle. I 2. etasje er det 4 store rom som kan brukes til møter for mindre forsamlinger, grupper og ungdomsarbeid., samt mye lagerplass for menighetens aktiviteter.

Hovedbygningen og stabburet med tunet har bevaringsverdi selv om det ikke er fredet. Andreas Ebeltoft og Stefan Ädel fra kulturminneavdelingen i Østfold fylke, vært på en

befaring og gitt oss nyttige tips både om forhold som bør endres, og om muligheter for kilder til finansiering av rehabilitering. De vil også gi sin støtte til en bruksendring, og være behjelpelige med faglig bistand i den videre prosessen i rehabiliteringen.

Mye av det som skal gjøres må baseres på dugnadsarbeid. Vi er mange som allerede er i gang, og flere trengs. Det må

gjøres en del både innvendig og utvendig både av bygnings-tekniske endringer og rehabilitering for å få den funksjonell og universell. Gode håndverkere er velkommen, og vi håper å kunne hente inn midler fra kilder som gir støtte til denne type tiltak. For dere som tipper, er det også mulighet for å gi «grasrotandelen» til Berg kirkestue, og det er mulig å kjøpe «Verdibrev» der man selv velger summen som et bidrag.

Dette er å se som innskudd, og ved ev. oppløsning av foreningen vil dette bli tilbakebetalt.

Vi håper at dette skal bli en kirkestue vi alle i Berg menighet kan få et godt og aktivt forhold til!

Ved ønske om leie kan Øystein Bakkevig tlf. 91 84 89 82 eller Turid F. Myhren tlf. 93401036 kontaktes.

Det Norske Misjonsselskap er 175 år!

Det Norske Misjonsselskap(NMS) har en lang historie – helt tilbake til 1842. Det er en organisasjon som har samarbeidspartnere både i Afrika, Asia, Sør-Amerika og Europa. Men NMS har også virksomhet i Halden i 2017! Og denne virksomheten på lokalplanet i Norge er en forutsetning for alt det andre arbeidet NMS er engasjert i rundt i verden!

TEKST UNNI HOLM OLSEN

Det Norske Misjonsselskap(NMS) ble stiftet i Stavanger i 1842 som det første misjonsselskapet i Norge. Det er en selvstendig organisasjon innenfor Den norske kirke. De som stiftet NMS var representanter fra misjonsforeninger som var etablert noen steder i Norge i løpet av 1830-årene. Etterhvert ble det mange misjonsforeninger – og ikke minst kvinneforeninger – over hele landet. I 1940 var det en kvinneforening i samtlige skolekretser i Norge – dvs. ca 4500. Til sammen var det 112 500 medlemmer i disse foreningene! I NMS fikk kvinnene stemmerett i 1904 - 9 år før de fikk stemmerett ved valg i Norge. Det er mange ting i historien vi kan være stolte av!

Dele troen på Jesus. Bekjempe urettferdighet. Utrydde fattigdom.

Vi kan også være stolte – og ikke minst takknemlige, for alt det arbeidet vi har vært, og er, en del av rundt i verden. På 175 år har dette engasjementet selvfølgelig endret seg mye. Det er ikke lenger sånn at det er NMS som driver arbeidet, men vi

har partnere i form av lokale kirker eller organisasjoner. Og sammen vil vi: Dele troen på Jesus, bekjempe urettferdighet og utrydde fattigdom. I alt dette er det viktig at det er folk i det enkelte lokalsamfunnet som definerer hva som er behovene.

Og for at arbeidet skal være bærekraftig er det viktig at alt som gjennomføres skjer i et gjensidig samarbeid!

Prosjektene det samarbeides om er mange og ulike. Vi er med på å utrydde fattigdom gjennom arbeid innen helse, vann og jordbruk. Det arbeides mot kjønnslemlestelse og diskriminering og for menneskerettigheter og likeverd. I flere land står kvinners rettigheter og muligheter sentralt. Det samme gjelder barn, funksjonshemmede og marginalisert folkegrupper. Låne- og sparegrupper, samtalegrupper og andre større og mindre fora er viktige faktorer for positiv utvikling.

Vi støtter også lokale kirker i utdanning av prester og lekfolk til tjeneste i kirken, og bidrar til evangelisering og menighetsplanting. TV-sendinger til Midtøsten og Nord-Afrika

Kvinner og marginaliserte folkegrupper opplever urettferdighet mange steder.

Alt misjonsarbeid skjer i dag i samarbeid med lokale aktører.

gjennom den arabiske kristne TV-kanalen Sat-7 er også et viktig prosjekt. Kanalen er en god støtte for kristne minoriteter i området. De bidrar også til å fremme fred og forsoning gjennom sine programmer. Den siste tiden har de sendt skole-TV-programmer for syriske flyktningbarn.

NMS i Norge – og Halden
I Norge har NMS i underkant av 2000 foreninger nå. I Halden arbeider fem foreninger for NMS: Båstadlund kvinneforening, Bien misjonsforening, Kirkekretsen kvinneforening, Berg og Halden mannsforening og Låby misjonsgruppe. Hvert år i november arrangeres det misjonsmesse til inntekt for NMS sitt arbeid i Halden. Både

foreningsmedlemmer og andre står på i den forbindelse. I 2016 kom det inn nesten 90 000 kr til misjonsarbeidet på messa!

Etter hvert har NMS i Norge også fått «andre ben å stå på» enn foreningene: Mer enn 550 av Den norske kirkes menigheter har en samarbeidsavtale med NMS om å støtte et misjonsprosjekt. Berg og Rokke menigheter har en

<p>Tom for printerblekk? Canon/HP/Lexmark og Pelikan blekk</p> <p>Køhn;libris</p> <p>Storgaten 24 – tlf 69 18 43 44 – et førstevalg i sentrum</p>	<p>Mercedes-Benz PEUGEOT</p> <p>Halden Auto AS Svinesundsveien 345, Sørlifeltet Tlf. 69 17 29 70 www.haldenauto.no</p> <p>Følg oss på Facebook</p>	<p>Halden Betongtransport AS</p> <p>Korterødveien 26, Sponvika Tlf 69 18 40 76 Mob 91 88 55 09</p>	<p>MASKINENTREPRENØR Helge Stumberg AS</p> <p>Stumberg gård Idd 1765 Halden</p> <p>Tlf 901 00 964 E-post: stumberg@halden.net</p>	<p>KIWI minipris RISUM</p> <p>Tlf 69 18 57 93</p>	<p>Trenger du barnehageplass?</p> <p>tdm BARNEHAGER</p> <p>www.tdmbarnehager.no</p>	<p>veng BILDELER</p> <p>Karosserideler og lykter, eksosanlegg, katalysatorer, DPF-filter, hengerfester, radiatorer, vindusheiser, bunnpanner, speil, forstillingsdeler, bremseskiver, bremsesklosser m.m.</p> <p>69 19 54 00 Isebakkeveien 6 – Sørlifeltet www.veng.no</p> <p>Følg oss på Facebook</p>
<p>Bademiljø</p> <p>Kolås Eftf. AS Autorisert rørlegger Nedre Bankegate 34, 1771 Halden Tlf 69 19 07 00</p> <p>TIT MESTER</p>	<p>BERGSTRØM Kjøtt og delikatesser</p> <p>Tlf. 69 18 56 20 Velkommen til butikkutsalget vårt på Tista senter. www.bergstromkjott.no</p>	<p>ERLING GRIMSRUD AS Flatebyveien 1A, 1792 Tistedal • Tlf 69 21 14 60 • Gravning • Sprengning • Transport • Høytrykkspyling www.erling-grimsrud.no</p> <p>AUTORISERT MASKINENTREPRENØR</p>	<p>Vi kjører for deg!</p> <p>Ta kontakt på tlf: 69 13 77 00 eller e-post: travel.ostfold@nettbus.no</p> <p>nettbus nettbus.no</p>	<p>Interflora Kildebo Blomster</p> <p>Fisketorget 2 Tlf 69 18 14 10 www.kildeboblomster.no</p>	<p>HØK KRO - MOTELL</p> <p>Kafeteria – Selskapslokaler Catering – Motell – Hytter</p> <p>Tlf 69 16 80 00 www.hokkro.no • post@hokkro.no</p>	

Kari Nonseid har vært med i Låby-gruppa i ca 45 år! Her sammen med Gerd Berit Odberg.

Når gruppene møtes er fellesskap og engasjement stikkord; å dele det kristne fellesskapet med folk i alle aldre og fra ulike deler av Guds verdensvide kirke. Deling av Guds ord, misjonsnytt og bønn som følger pengegavene videre, er fast på programmet. Det utvikles godt vennskap, og med kaffen følger mang en god prat, latter og mye hygge.

Lokale foreninger

- Lokale foreninger i Halden er 5 (6) større grupper. Denne virksomheten ble startet allerede i 1880-åra, i Tistedal, Asak og i Berg.
- Foreningene er sentralt knyttet til Kirkens misjonsorganisasjon, Det Norske Misjonsselskap. Mål for arbeidet er verdiskapende virksomhet blant barn, ungdom og voksne i Norge og i prosjekter i samarbeidsland:» Gi mennesker et verdig liv og et varig håp»
- Konkret eksempel på mål for arbeid i distriktet er Stenbekk misjonssenter i Sarpsborg som blant annet driver leirarbeid for barn og unge. Hvert år benyttes dessuten senteret til samlinger for konfirmanter i Halden.
- Prosjektet er bare en del av det verdiskapende arbeidet som skjer i foreningene. Hver for seg har de månedlige samlinger som gir vesentlig tilskudd til Det Norske Misjonsselskaps arbeid.

Beskrivelse av prosjektet:

Hvert år har misjonsgruppene et felles prosjekt, en utlodning; kalt Haldenutlodningen. (godkjennes av Lotteritilsynet). Denne går over uker hver høst og avsluttes med en messedag i slutten av november. Medlemmer i foreningene bidrar vesentlig:

- gevinster til en verdi som tilsvarer 25% av forventet loddsalg
- økonomisk grunnlag for avvikling av arrangement (leie av lokale, annonsering)
- loddsalg
- «produksjon» av varer (div håndarbeid, syltetøy, julebakst mv) for salg på messedagen
- salg av varm mat, smørbrød mv, under arrangementet

TEKST OG FOTO: METTE WÅGSÅS

slik avtale. NMS driver også 50 Gjenbruksbutikker og 13 leirsteder.

Stenbekk

I Østfold er det Stenbekk Misjonssenter som er «NMS' storstue». Der arrangeres det leirer for barn og unge hele året. Det er også mange arrangement for voksne. I tillegg til NMS og NMSU sine egne arrangement, leies stedet ut til andre som har leirer, weekends, kurs, selskaper og annet. Haldenkonfirmantere

har hatt weekend på Stenbekk i mange år.

Til sommeren arrangeres Det Norske Misjonsselskaps 44. generalforsamling. Denne gangen skal vi tilbake dit det startet – til Stavanger. Tidsrommet er 28. juni til 2. juli. Da skal mennesker møtes til feiring og fellesskap, og veien videre skal stakes ut.

Du kan lese mange menneskers spennende historier på Det Norske Misjonsselskaps hjemmesider www.nms.no

NYTT FRA IDD MENIGHET

Flotte konfirmanter

Årets konfirmasjonsgudstjenester er unnagjort med 37 flotte konfirmanter i fokus! Idd menighet gratulerer de unge og deres familier! I 2018 blir konfirmasjonssøndagene i Idd kirke 6. og 13.mai. De nye konfirmanter blir presentert for menigheten på gudstjenesten søn-dag 3.september.

Vipps

Ettersom folk flest bruker mindre kontanter og mer kort nå enn før, er det nå opprettet Vipps i alle menighetene våre i Halden. Gaver til Idd menighet kan vippes på nummer **90206** og gaver til Menighetshuset Karlsholm på nummeret 90209.

Høstsemesteråpning

Tradisjonen tro «åpner» Idd menighet også i år høstsemesteret med en dag for små og store på Eivindsætre. Det blir først familiegudstjeneste og deretter uteaktiviteter og grilling. Ta med stol og det du ønsker å spise og bli med!

Høsttakkegudstjeneste

24.september blir det høsttakkegudstjeneste i Idd kirke. Idd bygdekvinne lag pynter kirken med markens grøder, og på samme gudstjenesten får også 4-åringene sin kirkebok.

Jazzgudstjeneste

8. oktober blir det Jazzgudstjeneste i Idd kirke. Vi får besøk av Margrethe Gaulin og en gruppe fra Halden Storband. I tillegg blir det gjensyn med mange av dem som ble konfirmert i Idd kirke for 50 år siden.

Halden og Omegn
begravnelsesbyrå

ADRESSE Damstredet I
1772 Halden

TELEFON 69 18 44 51

WWW halden-begravelse.no

INNEHAVER Jostein Lie

ALLTID HER FOR DEG

Glassmester'n
OSKAR HANSEN

GLASSMESTERI OG
RAMMEFORRETNING

Oscarsgt. 14
Tlf. 69 18 29 76. (Nattservice: 92 89 91 11)

AF

AF Bygg Østfold
Tlf. 911 33 400

JENSEN & SCHEELE

jensen-scheele.no
- først og fremst service

Vestgårdveien 1-5 - Postboks 1080, 1787 Berg
Telefon 69 21 35 00 - www.jensen-scheele.no

Montér

Montér Halden
Walkersgt 1 (Høvleriet)
Tlf 46895000

Åpningstider:
Mandag-fredag:
07.00-17.00
Lørdag: 09.00-15.00

Børkes Bakeri
- baker byens beste brød

Skippergata 14
Tlf. 69 18 13 72

Mekanisk Service
Halden AS

Svinesundsveien 338, 1788 Halden
Tlf 69 19 48 80

Følg oss på Facebook

Vi hjelper deg i gang med ditt prosjekt.
Kom innom for en hyggelig fagprat.

BYGGERIET

Byggeriet LA Bygg
Isebakkveien 1 (Sortiefeltet)
Tlf 476 55 222

HLS transport
HALDEN LASTEBILSENTRAL SA

Svinesundsveien 337
1789 Berg i Østfold
Tlf 69 19 55 50

STANSEFORMFABRIKKEN

STANSEFORMER av høyeste kvalitet

Konstruksjon på DAK, stanseri og matriser
Laserskårede stanser og renseverktøy
Utskjæring av prøve-esker
Iddeveien 66, 1769 Halden
Tlf 69 17 52 20

Benytt Menighetsbladets annonsører når du handler...

NYTT FRA BERG MENIGHET

Friluftsgudstjeneste i Sponvika søndag 18. juni arrangerer Berg menighet friluftsgudstjeneste i Sponvika. Gudstjenesten finner sted under det store eiketre i Sponvika kl 11.00.

Torsdager i Berg kirke
Mye av det som skjer i Berg menighet til høsten finner sted på torsdager kl 1900 i kirken eller i kirkestua (prestegården). Det kommer mer informasjon på hjemmesidene i god tid i forkant.

Den 27. april var det en spennende **temakveld** om «Våren i musikk og poesi», hvor Sigmund Kvam spilte vakker og stemningsfull musikk på flygelet av ulike komponister som har laget musikk med tilknytning til våren. Elin Torp og Sissel Wike bidro med opplesning av dikt.

Tekstsamtaler
Noen torsdager i løpet av semesteret arrangerer menigheten uformell samtale om søndagens tekst. Det siste arrangementet fant sted 11. mai. Vi samles først i fellesskap og etter en kort innledning finner vi oss en plass i kirken mens det er stille musikk og vi får mulighet til å tenke over de utdelte tekstene. Etter et kvarters tid samles vi igjen og samtaler uformelt over en kopp med te eller kaffe. Det er fint å kunne åpne for flere perspektiv og god samtale på denne måten! En kort liturgisk bønn samler oss til slutt.

Gudstjeneste med konfirmantpresentasjon
Presentasjon av nye konfirmanter skjer på gudstjenesten den 10. september.

Jazzgudstjeneste
Søndag 23. april feiret vi jazzgudstjeneste i kirken. Hvert halvår har vi i de siste årene hatt med oss en gruppe fra Halden storband og sangsolist Margrete Gaulin Simensen. Det er en inspirerende og tankevekkende måte å feire gudstjeneste på.

Vårngudstjeneste
Søndag 21. mai var det vårngudstjeneste i Berg kirke. Tradisjonen tro kom Berg bygdekvinnelaget igjen med såkorn og minnet oss om vårens arbeid og jordas spirekraft. Marcus og Jeanette Røsnæs gledet oss med gitar og sang. Det ble en vakker feiring av vårens livgivende kraft og en takk til Gud for alt som spirer.

Konsert med Gledessprederne
Tirsdag 23. mai hadde Gledessprederne sin årlige sommerkonsert i kirken. Koret på 35 sangere hadde et variert program. Det ble solosang og noen spilte på instrumenter. I tillegg var det allsang. ca 100 personer var kommet for å høre og oppleve sang og musikkglede. Gledessprederne kan kunsten å glede og begeistre andre, og vi gleder oss allerede til neste sommerkonsert.

«Det grønne huset»

Innledningsvis tre spørsmål til deg som leser: – Hva er «Det Grønne Huset», hvor er «Det Grønne Huset» og hvem bruker «Det Grønne Huset»?

TEKST ARILD LINDAHL

Denne artikkelen i Menighetsbladet gir deg svar på disse spørsmålene. Den bygger på følgende kilder:

samtaler og skriftlig stoff fra daglig leder for stedet, Rune Kirkerød; omtale i Halden Arbeiderblad, som i 2011 hadde ganske mye stoff om «Det Grønne Huset»; egne erfaringer fra arbeid som frivillig medarbeider på «Det Grønne Huset».

Det ligger en utfordring og håp til deg som leser, at denne artikkelen kan gi engasjement og interesse på et område som kanskje er nytt og lite kjent for deg.

Hva
«Det Grønne Huset» er en kafé og varmestue som serverer gratis mat og tilbyr sosialt samvær og ekte omsorg. Virksomheten startet i 2005.

«Det Grønne Huset»

[Foto: Arild Stang]

Huset er åpent tirsdag til fredag fra klokka 10.00 til klokka 13.00. De frivillige medarbeiderne begynner mellom klokka 07.00 og 08.00 om morgenen. Da smøres delikate snitter, ordnes med kaffemat, traktet kaffe og trekkes te og lages ferdig varmmat (middag). Alt må være klart til vi åpner dørene for våre gjester klokka 10.00! Gjestene er flinke til å rose maten, og vi som lager den, går god for at den er både sunn og næringsrik. Arbeidsdagen for medarbeiderne avsluttes mellom klokka 14.00 og 15.00 etter rydding og rengjøring

«Det Grønne Huset» har også som mål å formidle kontakt med organisasjoner for rusmiddelbehandling slik at de som ønsker det, kan få profesjonell hjelp.

Hvor

«Det Grønne Huset» har adresse Urtegata 1 rett bak Pinsemenigheten Salen.

Hvem?

Kaféen er åpen for alle, men hovedtyngden av gjestene våre er kvinner og menn som livet av ulike årsaker ikke alltid har gått helt på skinner for. Alle som kommer til «Det Grønne Huset» er våre særlig velkomne gjester. Mange sliter som rusmisbrukere. Men det er også andre blant våre gjester med sosiale behov.

Det er en tanke og et håp at noen av Menighetsbladets mange lesere ser en interessant og viktig arbeidsoppgave gjennom å engasjere seg i arbeidet på «Det Grønne Huset». Du trenges til det praktiske arbeidet med mat, til henting av varer, og – ikke minst – til å gi av din tid til å lytte til og samtale med

gjestene våre.

Oppstart for huset var i 2005, og mange gjester har gjennom årene fått et godt måltid mat, muligheten til sosialt samvær og en prat og også anledning til dypere samtaler og forbønn for dem som ønsker det.

En oppsummering forteller om «Det Grønne Huset» i Urtegata 1 som en gratis kafé og varmestue åpen for alle og drevet fra 2005. Alt arbeidet er basert på frivillighet, og det serveres ca 150 måltider hver uke, både kaffemat, snitter og varmmat. Alle gjester møtes med respekt og gir uttrykk for at de setter pris på tilbudet for dem. Mange sliter med rus. Noen kommer også ruset hver dag. Til «Det Grønne Huset» kan du komme som du er, men det tillates ikke bruk eller omsetning av rusmidler i eller utenfor kaféen. Noen gjester ønsker forbønn eller viser på annen måte at de lengter etter den gaven som er gratis til alle mennesker: nåde og håp gjennom troen på Jesus.

Som avslutning en hilsen med 1. Peter 3.8-11. Takk for at du nå vet litt om «Det Grønne Huset» i Halden og at du også kjenner til behovet for flere frivillige medarbeidere. Ta gjerne kontakt med daglig leder, Rune Kirkerød, som treffes på tlf 99 70 21 33.

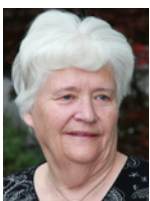
Gjenbruksbutikken i Borbergata flytter

For små lokaler, mangel på lagerplass og dårlige parkeringsmulighet gjør at Gjenbruksbutikken i Borbergata flytter.

TEKST GERDA SOLERØD

Gjenbruksbutikken har i lengre tid vært i behov av mer plass. Dette gjelder ikke minst lagerplass. Men også i selve butikklokalet trengs bedre mulighet til å plassere varene, slik at de kan komme mer til sin rett.

Nå har vi gjort avtale om nye lokaler på Høvleriet, i de tidligere lokalene til Europris. Der får vi utstillingslokaler som er nesten tre ganger så store som de vi nå har, og vi får lagerplass, nesten like stor som våre nåværende butikklokaler, med egen innkjøringsmulighet. I tillegg blir det mye lettere for kundene å parkere. Vi starter

Flytter hit: Gjenbruksbutikken i Borbergata flytter til «Høvleriet».

med å flytte over varer i løpet av august. I denne tiden vil vi også etter avtale ta i mot varer i de nye lokalene. Vi tar i mot alt av møbler, klær, pynteting og bruksting som er i god stand, slik at det er salgbart. Åpningen blir fra starten av september.

I forbindelse med større lokaler trenger vi også flere medarbeidere, både menn og kvinner. Oppgavene er mange, som å rydde, pakke opp varer, rengjøre varer, stryke klær,

reparere, støvsuge, hente og bringe, steke vafler, prate med folk i kaffekroken, fylle på i hyllene, osv.

Vi håper det er mange som kan tenke seg en slik tjeneste. Vi tilbyr godt fellesskap og noe positivt å bruke fritida til. Alle jobber gratis.

Vi pleier å si at gjenbruk er firdobbel glede: Du som ikke har plass til alt du har, slipper å kaste ting som er i god stand. Du er med og tar vare på miljøet

ved å bruke tingene om igjen. Du får delta i et fellesskap der vi sammen gleder oss over å kunne hjelpe andre. Og mange som langt fra lever i slike forhold vi gjør, får hjelp.

Du velger selv når og hvor mye du ønsker å jobbe. All hjelp er god hjelp for oss. Ta kontakt med Gerda Solerød på tlf. 918 46 595, eller kom innom butikken for en prat. Vi håper å høre fra deg.

Gjenbruksbutikken i Borbergata, er en del av konseptet NLM Gjenbruk. Dette er en egen avdeling innen Norsk Luthersk Misjonssamband, med 35 butikker rundt om i landet. Alle jobber gratis, og overskuddet går til prosjekter for humanitær hjelp i Afrika, Asia og Sør-Amerika.

Predikanten i rognetreer

Det sitter en predikant i rogn utenfor kjøkkenvinduet. Han kom den lange veien fra Vest-Afrika i går, og han kom på egne vinger. Den svarthvite fluesnapperen knikser med vingene og slår sin lille muntre trille «tuit, tuit, tvett, tvett». Hunnen kommer først om et par dager, så det gjelder å finne seg et fint sted å bygge reir og oppfostre ungene før hun lander. Den nye fuglekassen jeg har hengt opp, har tydeligvis falt i smak i år også. Nå gjelder det å synge slik at andre fluesnapperhanner skjønner at kassa er opptatt, og at en ledig hun er velkommen. Av og til er han en tur inne i kassen for å se at alt er i orden, av og til gjør han et raskt utfall fra greinen han sitter på og snapper et insekt.

«Se på meg! Jeg sår ikke, jeg høster ikke og samler ikke i hus, men min Skaper gir meg føde likevel. Er ikke du mer verd enn meg?» sier den lille predikanten i det den flyr ut i luften og snapper et insekt. Jeg skjønner hva den lille predikanten mener. Gud gir den ikke mat slik som jeg mater katten vår. Han gir fluesnapperen mat ved å sørge for at Jorden bærer fram det den trenger, men den må selv arbeide for å få tak i den. Gud sørger for fluesnapperen og alle andre fugler på indirekte vis. Gud skaffer midlene, slik at fuglene finner den maten de trenger. Men de må selv skaffe den til veie. Salmisten sier det slik: «Alle sammen venter på deg, at du skal gi dem mat i rett tid.

ROY PARLOW NORDBAKKE har arbeidet som l. amanuensis i biologi ved Høgskolen i Østfold. Han har lang erfaring som lærebokforfatter, og har vært med å utvikle læreverket Yggdrasil fra starten av.

Du strør ut, og de kan sanke». Slik sørger Gud også for oss mennesker. Han har gitt oss en vakker og fruktbar jord som bærer fram den maten vi trenger, men vi må selv arbeide for den, og sørge for at den blir riktig fordelt. Tillit til Gud er ikke uforenlig med å samarbeide med ham. Jeg innser at når det kommer til stykket får jeg all min mat fra Gud. Jeg kan så, luke og stelle jorden, men uten Guds skaperkraft blir det ingen mat. Må jeg aldri glemme å takke ham for det daglige brød.

Noen dager senere sitter en svarthvit-fluesnapper hunn i

kasseåpningen. Hun sjekker forholdene, og det ser ut til at hun har godtatt hekkeplassen som hannen har funnet. Snart frakter de begge reirmateriale til kassen for å bygge reiret hvor eggene skal legges. I ca. 14 dager ruger de to fuglene på sine fem lyseblå egg, og en dag piper det svakt der inne fra. Nå følger en travel tid. Begge foreldrene jobber nesten døgnet rundt for å skaffe mat til de små.

Jeg følger de to fuglenes hektiske aktivitet noen fine forsommerdager. Tenk at de reiser den lange veien fra Afrikas varme sol og helt hit opp, for å

oppfostre sine unger. Den korte tiden de er her mister de ikke perspektivet. De er ikke opptatt av å bygge et større og finere reir hvert år, eller for enhver pris å overgå naboen. De tenker heller ikke at sommeren er så kort, så det er ikke bryet verd å bygge reir og streve med unger.

En dag er ungene ute av reiret, og ut over sommeren ser jeg dem på jakt etter mat mellom trærne. De er uerfarne og nysgjerrige, og en dag ligger det en død fluesnapper-unge utenfor stuedøren. Katten må ha tatt den, tenker jeg i det jeg løfter opp den lille fuglen. Den ligger livløs i hendene mine. Den fikk ikke noe langt liv, bare noen dager. «Ikke en spurv faller til jorden uten at Gud er der», sa Jesus en gang. Men fuglene faller til jorden, og det visste han selvsagt. Mennesker faller også, og rammes av sykdom og smerte. Det hender av og til ulykker og naturkatastrofer som tar unge menneskers liv, men Jesus lofte aldri å oppheve naturlovene. Han har derimot lovet at han alltid vil være oss nær. Jesus sa heller ikke at vi skulle lene oss tilbake og overlate alt arbeidet til Gud. Tilgivelse og evig liv er Guds gode gave til oss, men selv det må vi ville ta i mot. Men i alle andre sammenhenger skal vi samarbeide med Gud.

En dag i slutten av august er det stille ute i rognetreer. Den lille predikanten og familien hans har satt kursen mot sitt egentlig hjemland. Hos meg hadde den bare vært en gjest noen travle sommerdager. En dag skal også vi bryte opp, og sette kursen mot vårt evig hjemland. Det var det siste den lille predikanten sa før han dro.

■ Boken «Spør bare dyrene», hvor denne andakten er hentet fra, finnes både som papirutgave og digital utgave. For å kunne lese den digitale utgaven av boken, må du ha en iPad. Du kan finne boken ved å gå inn i *iBook Store*. Start opp din iPad og finn ikonet som ser ut som en gul bok. Trykk på dette. Skriv «Roy Nordbakke» i søkefeltet. Boka vil da komme opp, og du kan laste den ned.

NYTT FRA BERG MENIGHET

Småtrolla

Småtrolla fortsetter til høsten – og er for alle barn mellom 1 og 5 år som er i følge med en voksen. Vi møtes annenhver uke kl 1700 - 1830 (se nettsider mht. dag for høsten). Der synger og traller, leker og danser, tegner og spiser vi sammen. Før kveldsmaten har vi en liten samlingsstund hvor det fortelles en fortelling fra Bibelen. Kontaktperson: Iselin A. Gjøstøl: 41580269

Juniorkonfirmanter

Juniorkonfirmantene har samling i Berg kirke en onsdag i måneden etter skoletid. Vi er en fin gjeng, men har plass til flere! I tillegg ses vi på ulike gudstjenester, samlinger for mindre barn og «ekstrasamlinger» inn i mellom. Som juniorkonfirmant får du lære mer om kirken, om tro og du får være med som juniorkonfirmaprest (ministrant) på gudstjenester. Har du lyst til å være med å hjelpe til i kirken, men er ikke gammel nok til å være konfirmant? Er du mellom 9 og 12 år? Da bør du også bli en Juniorkonfirmant. Kontaktperson: Iselin A. Gjøstøl: 41580269 og Kristin K. Bakkevig.

NYTT FRA ROKKE MENIGHET

Påskedagsgudstjeneste med bra besøk

30. april gudstjeneste med utdeling av 6 års-bøker ved Iselin og kirkekaffe etterpå, veldig bra.

Konfirmasjon 1. pinsedag.

Våren avsluttes med felles gudstjeneste på Bergtun 2. pinsedag.

Gudstjenester

Det blir gudstjeneste 18. juni og 9. juli og så er det ferie. Det blir to gudstjenester i august og i september blir det konfirmantpresentasjon og 1-2-3 års gudstjeneste ved Iselin med kirkekaffe. Da er vi inne på høstprogrammet.

Vi er veldig fornøyd med kirkesøkning, 8 barnedåper med 4 fulle kirker. Samtidig er det søndagsskole og fullt program på bedehuset både for barn og voksne ved Normisjon.

JERNA
BILLINGTON
Tlf 69 17 24 20

HALDEN
TANNHELSESENTER AS
Storgata 15
1776 Halden
Tlf 69 17 51 52
haldentannhelsesenter.no

ARE
anlegg
Holmbo, Iddeveien 70
1765 Halden
Telefon 69 19 33 35
E-mail: post@areanlegg.no

Marthinussen
MUSIKK AS
Pianostemmer/
tekniker
Prestegårdsveien 1,
1791 Tistedal
Tlf 91 36 02 45
sverre@marthinussenmusikk.no
www.martinussenmusikk.no

BIA REGNSKAPSLAG
BERG IDD & AREMARK
Vi er spesialister på landbruksregnskap, men i vår kundeportefølje hat vi også aksjeselskaper, enkeltmannsforetak, ANS, DA, Samdrifter og frivillige organisasjoner.
Rødsveien 46 – 1781 Halden
Tlf 69 19 07 50
www.biaregnskapslag.no

LIE HANDELS-
GARTNERI
v/Odde Bru
Tlf. 69 18 00 20

Følg oss på
Facebook!

Førli
ETABLERT 1861
Gaven som gleder
Storgata 3, Sydsiden
Tlf 69 18 20 33

Riis Elektro AS
Helhetlige løsninger
innen elektro til private
og bedrifter
Walkers gate 14, 1771 Halden
Tlf. 69 18 15 75
www.riiselektro.no

MEMORIUM

- Salg av gravstein
- Oppussing og fornyelse av skrift og ornament
- Bolting av gravstein/sokkel
- Selvvanningskasser/bedplater/rammer

Vegard Rein : Steinar Svenberg
454 56 266 : 909 90 336

Arven fra Hans Nielsen Hauge

HimalPartners sommerstevne 2017 er på Haugetun folkehøgskole i Fredrikstad i tiden 20.–23. juli. Tema: «Elsket først» (1. Joh. 4.19).

Når HimalPartner (tidligere Tibetmisjonen) inviterer til stevne i «Haugeland», vil det merkes i programmet.

Lørdag 22. juli kl. 12.45 til 14.30: Haugeseminar

- «Hvordan Hauge fant balansen mellom ord og handling» ved Svein Høiden.
- «Hvordan kan Hauges etikk være relevant i utviklingsland?» ved Jørn Lemvik

Det ligger an til å bli noen spennende musikkgjester og flere vil delta i en samtale etter innledningene. Svein Høiden har vært ordfører i Rolvsøy og har de seinere årene engasjert seg mye i kulturlivet i Østfold, ikke minst i arven etter Hauge.

Jørn Lemvik er generalsekretær i Digni og sitter som leder av Kirkelig Fellesråd i Oslo.

Bibeltimholder fra England
HimalPartner er en liten og nyskapende misjonsorganisasjon innenfor Den norske kirke. Hvert år inviterer de til sommerstevne på en Folkehøgskole. I år er det Haugetun i Fredrikstad.

Bibeltimholder i år er tidligere generalsekretær i United Mission to Nepal, Mark Galpin

fra England. Han vokste opp i en misjonærfamilie i Vest-Afrika og kom til England som 11-åring. Sammen med familien, som også kommer til Haugetun, arbeidet han 14 år i Nepal. Mark er utdannet innenfor landbruksutvikling.

Familiestevne

Arrangementet er et familiestevne. Søskenparet Barbro og Andreas (født Høyland) vil morgen og kveld samle barn og voksne til alle-sammen-møter. De vil og være med i barneopplegget.

Jan Ørnulf Melbostad og Mathias Hagen utgjør husorkesteret på piano og

saksofon. Lørdag kveld inviterer de til nattjazz, en intimkonsert etter kveldsmøtet. De er også med under talkshowet lørdagskvelden, der sokneprest Svein Helge Rødahl er vert. Biskop Atle Sommerfeldt er med på åpningsmøtet torsdagskvelden.

Himalayatorg

Det blir Himalayatorg i Fredrikstad, Sarpsborg og flere steder i dagene før stevnet. Det blir det også lørdag ettermiddag, like etter Haugeseminaret. Der blir det mange kreative aktiviteter.

For detaljert program; se www.himalpartner.no.

Tema for årets sommerstevne er «Elsket først»

Ende menighetshus er solgt!

TEKST ANNA BERIT FØYEN

Etter bare halvannen uke på finn.no, ble menighetshuset solgt.

Salget ble behørig feiret med hjemmelaget marsipankake på menighetsrådets møte 10. mai.

– Dette var stor stas. Huset ble solgt for 330.000 kr., 30.000 kr. over takst, forteller menighetsrådsleder i Enningdalen, Berit Olsen.

– Vi gleder oss stort over dette. Nå ser vi frem til å fortsette arbeidet med ny kirkestue på Prestebakke. Inntektene fra salget skal være med å del-finansiere den nye kirkestua, sier Olsen.

Menighetsrådsleder Berit Olsen er fornøyd med salget.

Lesefrukt til ettertanke

ved Trond Enger

Lyset kommer kanskje fra Østen, men dag er det bare i Vesten.

Joseph Roth
østerriksk forfatter og journalist
1894–1939

Gud skapte deg for at du skal elske ham, ikke for at du skal forstå ham.

Francois-Marie Arouet, pseudonym Voltaire
fransk forfatter, historiker og filosof
1694–1778

Dersom flyktningene returnerer til Israel, vil Israel opphøre å eksistere

Gamal Abdel Nasser Hussein
egyptisk offiser og statsleder
1918–1970

VIPPS til menighetene

Last ned app og registrer deg med kontonr. og mobilnummer. Søk opp din menighet og gi ønsket beløp.

Enningdalen menighet:	#90644
Idd menighet:	#90206
Asak menighet:	#90226
Berg menighet:	#4923
Halden menighet:	#90142
Tistedal menighet:	#90215
Rokke menighet:	#90138

BERG SPAREBANK
Lokalbanken ved din side

Tlf. 69 19 60 00 – Fax 69 19 60 01
www.berg-sparebank.no

TRENGER DU NOEN Å SNAKKE MED?
RING SOS

22 40 00 40

Kirkens SOS Vi er her. Alltid

Regnskap – Økonomi
Rådgivning

Skjebergveien 200,
1743 Klavestadhaugen
Tlf. 69 10 26 60
www.directa.no

**DEKK FOR
ALLE BEHOV!**

DEKK Partner
Halden Dekk A/S
Knivsvovn, 4, 1788 Berg
Tlf. 69 19 55 75

Bursdager
årsmøter
minnestunder

Tlf 69 17 55 55
eller 901 69 601

Fabian restaurant
Torvet 5,
1767 Halden

**Kvalitets-
trykksaker**

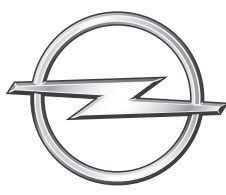
**O'K
TRYKK**

Fiskebrygga
Tlf 69 17 81 50

Vinduspuss
Oppskuring og boning
Hovedrengjøring
Tepperens
Fasadevask
Daglig rengjøring
Mattevaske
+byting av matter

**SØRLI
RENHOLD AS**

Isebakkevn. 30 – Tlf 69 21 41 00

OPEL

Glenn Bil AS
Båstadlundveien 6
Postboks 2073, Brødløs
1760 Halden
Tlf 69 21 10 50

www.glennebil.no

avdeling Halden
Sauøya

Tlf 69 18 18 19
Mottak bygg, havre,
hvete, rug og oljefrø.
Leierens og beising av såkorn

**ELEKTRIKER
Tjenesten**

Vi leverer alt fra stikkontakter
til store prosjekter som skoler,
borettslag og nybygg.

Tlf 69 17 71 00
www.elektrikertjenesten.no

EL-PROFFEN

